

niet komen; maar indien ik heenga, zoo zal ik Hem tot u zenden. En die gekomen zijnde, zal de wereld overtuigen van zonde en van gerechtigheid en van oordeel, van zonde, omdat zij in Mij niet gelooven, en van gerechtigheid, omdat ik tot Mij Vader heenga en gij zult Mij niet meer zien; en van oordeel, omdat de Overste dezer wereld geoordeeld is". (Joh. 16: 7-11).

Gelijk uit de woorden zelf blijkt, is hier sprake van de ongeloovige wereld.

Deze mist de inwendige verlichting des Heiligen Geestes, welke alleen het deel der geloovigen is. Toch ontvangt deze wereld niet slechts een indruk, doch zelfs een overtuiging van zonde, gerechtigheid en oordeel.

En dat wordt geprofeetd voor den tijd na de uitstorting des Geestes.

Derhalve van den tijd, waarin behalve in het begin, God uitsluitend tot den mensch spreekt door de Schrift.

Het is doot en in de Schrift, dat de Geest in de wereld deze overtuiging wekt.

Dank zij de algemeene genade is de mensch onder inwerking der Schrift op zijn bewustzijn en wil nog vatbaar voor zulk een overtuiging.

Hoe zou dit kunnen, indien de Schrift geheel en al donker en dood voor den natuurlijke mensch was?

Maar de natuurlijke mensch zondigt tegen dat licht.

Hij heeft de duisternis liever.

Hij doet zijn innerlijke overtuiging geweld aan.

Hij suggereert zichzelf over die overtuiging heen en handelt er dwars tegen in.

De Schrift is hem helder niet ten leven, maar ten doode.

En wil men thans een tekst, waarin met uitgedrukte woorden de Schrift wordt genoemd?

Wij willen dan wijzen op de vraag van Paulus aan Agrippa: „geloofst gij, o Koning Agrippa! de profeten?" (Hand. 26:27).

Het is bekend, dat met „profeten" hier het Oude Testament wordt aangeduid.

Paulus antwoordt zelf in de plaats van Agrippa: „ik weet, dat gij ze gelooft".

De Schriften des Ouden Verbonds waren bij lange na niet enkel donkerheid voor Agrippa.

Trouwens, indien de Schrift alleen helder was voor hem, die de inwendige verlichting des Geestes heeft, dus voor den waarachtig geloovige, dan zou het historisch geloof niet bestaanbaar zijn.

Het historisch geloof is een der sterkste bewijzen voor de objectieve helderheid en krachtigheid van de Schrift.

Het historisch geloof leert ons: de Schrift is nooit donker en dood.

Zelfs kan het gebeuren, dat een historisch geloovige een wider gezicht heeft op den inhoud der Schrift, beter in de Schrift thuis is, maar uitnemender kan verklaren, dan de waarachtig geloovige.

Kundig exegeet te zijn waarborgt volstrekt nog niet het bezit van het zaligmakende geloof.

Onze conclusie mag dan ook geen andere zijn, dan dat de Schrift in zichzelf duidelijk, levend en krachtig is, dat zij het ook gelijkelijk is voor allen, die met haar in aanraking komen, maar dat het effect van het licht en leven der Schrift verschilt.

En dat in verband met de innerlijke werking des Geestes.

Het licht, dat de Schrift op Christus werpt, brengt den innerlijk door den Geest bewerkte tot aanbidding, drijft hem aan om dien Christus als Middelaar aan te roepen.

Maar datzelfde licht droogt den niet door den Geest bewerkte voor Christus uit, doet hem dor staan tegenover Hem, die rust belooft. Zulk een hoort Christus wel kloppen, maar hij houdt zich dood. Hij verhardt zich meer en meer.

Het bekende beeld van de zon, welke op zichzelf licht en warmte is, maar een verschillende uitwerking heeft naarmate de voorwerpen, welke zij bestraalt, verschillen, is ook hier toepasselijk.

Het is dezelfde zon, die de voorjaarsnatuur met frissche kleuren kunstig beschildert en die het gordijn voor de vensterruit doet verschrompelen.

Het is dezelfde zon, welke was doet smelten en de aarde verhardt.

Zoo smelt de een onder inwerking van de Schrift weg van berouw en de ander verhardt zich.

Maar aan de Schrift verandert dit niets.

Zij is altijd dezelfde.

Natuurlijk zit hier nog meer aan vast.

De vraag: in hoeverre is de Schrift helder voor ons, zou ons nopen er nog kolommen over vol te schrijven.

Maar wij moeten hier afbreken.

Het vakantie-gewaad van ons blad stelt strenge eischen van beperking.

Dit echter zal naar wij hopen wel duidelijk geworden zijn, dat de Schriftbeschouwing, gelijk die door meer dan een van schismatische zijde gegeven is, de Gereformeerde niet is.

Dat zij ingaat tegen wat de Gereformeerde theologen tot nu toe hebben geleerd.

Dat zij ingaat tegen de belijdenis.

Dat zij ingaat tegen de Schrift.

En daarom: tusschen de schismatieken en ons ligt de Schrift.

— Een da capo.

In enkele kerkelijke bladen wordt een da capo geleverd van wat vóór het sunenkomen van de Asser Synode plaats greep.

Toen werd hier en daar geoordeeld: zulk een buitengewone Synode is niet noodig.

Maar toen de Synode eenmaal bijeen was, veranderde dat oordeel zoo goed als algemeen.

Nu hoort men soms weer: een opnieuw samenkomen van de Synode is niet noodig.

Het lijkt ons niet gewenscht om, nu langs officiële weg het bijeenroepen der Synode is aangevraagd, hierover te gaan disputeeren.

Alleen zouden we willen adviseeren, dat men in het vormen en uitspreken van zijn opinie de nodige voorzichtigheid aan den dag legge.

Vergissen is wel menschelek, maar het is toch niet aangenaam zich zoo kort daarna opnieuw te vergissen.

Mogen wij vriendelijk pleiten op wat meer bezonnenheid.

— Magisch en religieus.

Op godsdiensthistorisch en godsdienstfilosofisch gebied houdt men magie en religie streng uit elkander.

Bij de magie is er sprake van krachten, welke natuurlijkerwijze in sommige dingen schuilen en door bijzondere personen kunnen worden opgewekt. Bij de religie gaat het echter om bovennatuurlijke inwerking.

Wie nu de „concommittante" en „altijd presente" akte des Geestes in de Schrift voor magisch zou willen houden, zou toonen, het onderscheid tusschen magie en religie niet te kennen.

Prof. Geesink achtte zich niet te hoog om te bekennen, dat hij, toen hij in Schipholten stond, besloot om „over te studeren".

Met het oog op enkele uittalingen uit den laatsten tijd, kunnen wij den wensch niet onderdrukken, dat sommigen, voor en aler zij als leiders willen optreden, het niet te vernederend vinden om nog eens te gaan „overstuderen".

Misschien zou dat de oogen openen voor het verkeerde in de schismatische Schriftbeschouwing.

— Geen heilsfeiten?

De Asser Synode sprak haar afkeuring uit over een vers, dat in de „Overtoomsche Kerkbode" was opgenomen.

Ook nu komt daarin weer een vers voor, dat opzien verwekt.

Het heeft geen plaats ontvangen onder de „Ingekomen Stukken", waarvoor de redaktie geen verantwoordelijkheid op zich neemt.

Neen, men vindt het in het redactionele gedeelte.

Het dient zich aan als „Herinnering aan een preek van Dr. J. G. Geelkerken, op 20 Juni 1926, door de radio gehoord".

Daarvan luiden de eerste twee koepelleten:

„De Heer nu is de Geest", die weer Zijn Geest uitzendt, zooals te hooge zon door stralen haar eigen glans en gloed op aard laat dalen: een onophoudlijk, heerlijk Pinksterfeest.

O, dat dit wereldlijkheid voor ons toch zij! Ons heil hangt niet af van historiefeyten! Aan 't kil verstand is letterdienst te wijzen: alleen de Geest des Heeren maakt ons vrij!"

Welk een schrikkelijke versregel: ons heil hangt NIET af van historiefeyten!

Moet daartuit niet volgen: historiefeyten als bovennatuurlijke gebeurtenissen van Christus, opstanding, hemelvaart, Pinksteren zijn geen heilsfeiten?

Als Christus niet was opgestaan, zegt Paulus, dan was ons geloof tevergeefs, dan waren wij nog midden in onze zonden.

Maar deze dame weet het beter.

Ons heil hangt niet af van het historisch feit van de opstanding van Christus!

Komt dit niet op een loochening van deze feiten als heilsfeiten neer?

Nu kunnen wij niet gelooven, dat hier een zuivere „weerspiegeling" wordt gegeven van wat de radio-redenaar preekte.

Maar wij achten het toch wel erg, dat met geen enkel woord deze beschouwing wordt recht gezet.

De redaktie van de „Overtoomsche Kerkbode" trekt alleen aan: „Wegens gebrek aan plaatsruimte in het nummer van 27 Juni en dat van 4 Juli eerst thans geplaatst."

Maar niet het geringste tekenen wordt gegeven, dat de redaktie het er niet mee eens is.

Geen poging om dit suprahistorisme ver van zich te houden.

Moet hieruit opgemaakt, dat de schismatische kerk zulk een opvatting in haar midden althans toelaatbaar acht?

Dan zou zij al heel ver weg zijn.

Dan zou men moeten spreken van een snellen afloop der wateren.

Ook de laatste regel van het „gedicht" wekt wel bedenking. Daarin wordt gezegd, dat de gemeente op aarde „geheel vernieuwd (wordt) door Gods

identiteit". Maar wij doen het best dit op rekening te stellen van de beruchte „ongrijpde rijmen". Op „heerlijkheid" moest nu eenmaal een rijmwoord worden gezocht.

De zinsnede, welke wij boven weergaven, is omgheen ernstiger.

Hopen we nog, dat de redaktie van de „Overtoomsche Kerkbode" haar wreke en haar leed wezen er over betuigt: dat dit vers is geplaatst.

Het is ook voor de schismatische kerk van belang, sterk te doen uitkomen, dat zij aan zulke gersten in haar midden geen plaats geeft.

HEPP.

UIT DE BUITENLANDSCHE KERKEN.

Synode Christian Reformed Church in N.-A.

Prof. Dr. S. Greydanus heeft op 22 Juni een afscheidswoord gesproken in het midden onzer Synode. Hij en zijn gade zijn voornemens om op 23 Juni te vertrekken naar Lynden, in den Staat Washington, in het verre noordwesten onzer Linie. Vandaar zal de reis D.V. over Los Angeles en omstreken in California, en over Denver in Colorado, gaan naar Grand Rapids in Michigan waar de professor verwacht wordt gedurende de eerste week in Augustus. Vandaar gaat het weder naar Paterson in New Jersey en dan verder terug naar het land der Vaders.

Des professors afscheidswoord was evenals zijne inleidende toespraak ernstig en weldoelplacht.

De wensch werd met nadruk uitgesproken dat de Gereformeerde Kerken in Nederland en onze Kerk in Noord-Amerika nauw aan elkander verbonden mochten blijven als zusterkerken.

Tweeërlei gevaar dreigt beide kerkenroepen, zoo werd er gecostateerd. Het eerste is het ondermijnen van het gezag van het Woord des Heeren. En het tweede dat de ware vroomheid van hart en leven lijdt onder den steeds wassenden invloed van een wereld die in het booze ligt.

Schouder aan schouder te staan tegenover deze gevaaren is niet slechts wenschelijk, doch ook plichtmatig.

Op waardige wijze werd de deputaat der Gereformeerde Kerken beantwoordt door den processa Synodi, Dr. W. P. van Wijk. Er is geene kerkengroep met welke wij nauwer in verbintenissen begeeren te leven dan die welke door Dr. Greydanus werd vertegenwoordigd, zoo werd er getuigd, en ongetwijfeld met volle instemming der Synode.

Op hartelijke wijze werd ten afscheid nemenden deputaat het „Dat 's Heeren zegen op U daal", toegezongen. Terwijl deze regelen werden geschreven stond de Synode voor een professor in de dogmatiek en aanverwante vakken.

Tot hiertoe was Prof. C. Bouma professor in de systematische theologie. De Synode besloot dat er voortaan twee leerstoelen zouden zijn voor de desbetreffende vakken der godgeleerdheid — de eene voor dogmatiek en de ander voor ethiek en apologetiek. Waar Prof. Bouma den leerstoel voor de twee laatstgenoemde vakken bekleedde en de Synode hem de keuze overliet, moest er worden gesien voor een „professor dogmaticus". Als zodanig koos de Synode Prof. L. Berkhof die reeds jaren de Nieuw-Testamentische vakken bekleedde.

In betrekking tot de zaak der Inwendige Zending werden belangrijke besluiten genomen door de Englewood Synode. Onder bovengenoemde term verstaat men in de Vereenigde Staten het werk der evangelisatie onder verstrooide stamgelooven van Gereformeerden huize, met het doel om hen tot kerken te vergaderen.

Vroeger was deze arbeid verricht onder leiding van een „Board of Home Missions", een deputaatschap, waarin elke Classis werd vertegenwoordigd door één lid. Met grooten zegen arbeidde dit centrale lichaam. Allereerst, van Ozean tot Ozean, werd de plaats der kerkelijke tenten verwijld, de gordijnen der woningen werden uitgebreid en de koorden langer gemaakt.

Een half dozijn kerken per jaar tot openharing gebracht, was heel niet buitengewoon een twintig en dertig jaren geleden. Natuurlijk was deze snelle groei grotendeels te danken aan flinke immigratie vanuit Nederland.

Doch het feit dat er eene organisatie was die overzicht had over het werk des Heeren over heel de groote Linie, en in staat om overal, zonder veel omhaal, arbeiders uit te zenden, waar zij het meest noodig waren, was een voornamelijk reden waarom men zoo effectief kon werkzaam zijn.

Doch een twintig jaren geleden, onder den invloed van decentralisatie beginselen, werd er onder ons het geroep vernomen:

„Verlos ons van die „Boards", o Heer, Geef ons natuur en waarheid weer."

Aan het einde van veel debat werd de centrale „Board" opgedoekt. De zending moest voortaan nagaan van „roepende kerken".

In plaats van de „Board" die autoriteit had om missionaire dienaren des Woords te roepen of te doen roepen, kwam er een Commissie voor de „Algemeene Kas", uit drie leden bestaande in plaats van de „Board", waarop elke Classis was vertegenwoordigd. En die Algemeene Kas was slechts dienaar, die eenvoudig had uit te koeren aan de verschillende Classen wat de Synode aan die vergaderingen had beloofd — als het gold inkomen. De verschillende classieke zendingscommissies hadden nu het heft in handen. „Decentralisatie" was de leus.

Doch — de Vereenigde Staten worden gevonden in een land „wijd van begrip". Onze kerken bevinden zich niet in één streek, nog minder in één onzer reusachtige Staten, elk nummer veel grooter dan gansche Nederland. Michigan b.v. is ruim viermaal zoo groot als het land der Vaders, en er zijn niet minder dan acht en veertig van zulke Staten — de meesten heel wat grooter dan Michigan. Tusschen onze nederzettingen zijn gapingen, in allerlei richting, van honderden en soms duizend of meer mijlen. Het rechte contact tusschen de classieke

commissies o

kend, ontbrak

Ten deele

uitbreiding ge

op ontmeedig

Met opzet z

ring der om

laatste tien c

gegeenen fact

kerkenroepen

missie meer

ten, is bewijs

ten minste te

methode, die

geschikt bleek

Meer dan

de Inwendige

de Synode v

richting van

angstvallig

men het vast

kerken". En h

voor afgehele

minste in hoe

deputaten, uit

der Heiden Z

of Trustees" v

— vaak Cura

middelend pla

De bestaand

deend) — (d

een zendings

Classes in M

consin), ten

vier Classes

rijden distric

zendingscomm

Elk dezer di

on met de

missies een

vormen, wa

en secretaris

bevertrouwd.

Hoe de men

zal, zal de to

Doch het is

dit, dat meer

Het zal in

met onze A

standhielden,

bovengenoem

beuren als in

Gereformeerde

de praktijk he

historische of

de Vereenigde

wenig gebrek

hans uit indeg

betreffde syst

volens gedwe

pen en beel

aen. „Facts

sprekewoord.

Een der re

slag en wimp

en de land

Waar de p

zijn voor en

heel wat Ned

stonds zeer

Tot hiertoe

spread. Het

lant om deg

deren om he

Doch deze m

lijke belangen

met genoeg

taal des land

ij die het t

te huis in

grootste Prob

oudat die „I

bedenklijke

Vandaar de

maatsche Ker

de Gereforme

ken met posit

Reeds beston

Kerken te W

die zeer nat

versterken d

zelfden huize

Doch, in h

emigranten, D

Michigan, vo

ling Dr. J. E

belijders en

waren, te bea

genoege van

te gemeentel

slag te kom

van omvang

Rapids, door

drijven. Men

bij deze zaak

centralisatie

zal nu de ze

in de Provinc

landingsplaats

fax, worden

Lake Michig

bedeeld, de

Classen. Wa

Verhand sta

aan haar rap

it op reke-
terijnde rij-
nmaal een
geven, is

de „Over-
haar leed-
geplaatst.
rk van be-
van zulke
geeft.
HEPP.

EN.

N.A.

en afscheids-
Synode. Hij
Juni te ver-
elington, in
daar zal de
in California,
nd Rapids in
it gedurende
st het weder
verder terug

pen, zoo werd
nen van het
t tweede dat
it onder den
d die in het

ver deze ge-
ook plicht-

reformeerde
di. De W. P.
de wij nuwer
e welke door
coo word er
g der Synode
nenden depu-
toegezonden.
en stemt de
ik en aanver-

r in de syste-
te voortaan
leshetreffende
or dogmatiek.
Prof. Bouma
vakken prefe-
terliet, moest
dogmatiek.
Berkhof die
ken doceerde.
Zending wer-
de Englewood
staat men in
elissatie onder
ten huize, mel-
n.

r leiding van
eputaatschap,
id door één
rale lichaam.
de plaats der
voningen wer-
aakt.

penbaring ge-
n twintig na-
e-nelle groep
agratie vanul

was die over-
eel de groote
l onhand, ar-
noodig waren,
e effectief kon

den invloed
nder ons het

o Heer,
er."

de centrale
voortaan uit-
iteit had om
en of te doen
„Algemeene
n de „Board".
En die Alge-
meenevondig had
isjes wat de
fd — als het
zendingen com-
centralisatie"

gevonden in
beveinden zich
er reussachtig
in Nederland).
e als het land
cht en veertig
it grooter dan
zijn gapingen,
ne duizend of
de classiale

commissies ontbrak. Overzicht, het gehele land dek-
kend, ontbrak en was onmogelijk.

Ten deele als gevolg hiervan verminderde de kerk-
uitbreiding gedurende de laatste tien of vijftien jaren
op onthoudende wijze.

Met opzet zeg ik hier „ten deele". Want de vermindering
der emigratie van uit Nederland gedurende de
laatste tien of vijftien jaren was en is een niet te
negeren factor in dezen. Doch het feit dat andere
kerkgroepen met meer centrale en meer mobiele orga-
nisatie meer dan één belovend zendingsveld wegknap-
ten, is bewijs genoeg dat de afnemende kerkuitbreiding
ten minste ten deele was te wijten aan de nieuwe
methode, die voor ons groote uitgestrekte land niet
geschikt bleek te zijn.

Meer dan eens werd er geschreven, dat wij niet de
inwendige Zending in een moeras zaten. Welnu,
de Synode van 1926 nam belangrijke besluiten in de
richting van meer centralisatie, ook al ontweek men
angstvallig het woord „Board" en ook al stipuleerde
men het vasthouden aan het beginsel van „roepende
kerken". En hoe werd er besloten? Schrijver dezes pleitte
voor afgeheelen terugkeer tot het oude systeem — ten
minste in hoofdzaak, n.l. een „Board" gevormd door
deputaten, uit elke Classis een. Zoo is de „Board" der
Heiden Zending geconstitueerd en ook de „Board of
Trustees" van Calvin College en Theologische School
— vaak Curatorium genoemd. Doch neem, — een be-
middelend plan werd geprefereerd en geaccepteerd.

De bestaande zendingscommissies aan den Atlantischen
Oceaan — (de Classes Hudson en Hackensack), zullen
één zendingsdistrict-commissie vormen. Zoo ook de vijf
Classes in Michigan; dito de twee (Illinois en Wis-
consin), ten westen van het Michigan-meer; dito de
vier Classes in het Midden Westen, en dan nog een
vijfde districtscommissie, bestaande uit deputaten der
zendingscommissies der Classes California en Pacific.
Elk dezer district-commissies wijst één broeder aan
om met de deputaten der andere dergelijke com-
missies een „General Home Mission Committee" te
vormen, waarvan de zendingsdirecteur ex officio lid
en secretaris is. Het beheer der financiën is aan haar
toevertrouwd.

Hoe de nieuwe organisatie nu functioneren en floreeren
zal, zal de toekomst leeren.

Doch feit is het, en al de leden der Synode erkennen
dit, dat meer centralisatie dringend noodwendig was.

Het zal misschien aan hen die niet bekend zijn
met onze Amerikaanse afstanden en allerlei on-
standigheden, moeilijk vallen om alles wat er in de
bovenvermelde regeling vervat ligt, zoo maar te appro-
beren als in alles conform met beginselen door de
Gereformeerde Kerken in Nederland geaccepteerd. Doch
de praktijk heeft in dezen heel wat te zeggen. En in de
historische ontwikkeling der leidende kerkengroepen in
de Vereenigde Staten en Canada is centralisatie nood-
wendig gebleken. Zelfs de Congregationale Kerken, van
huis uit independentisch, en de Baptische kerken onder
hetzelfde systeem van kerkregering levend, zijn noens-
velens gedwongen geworden hare „Boards" te schep-
pen en heel wat gecentraliseerde autoriteit toe te ken-
nen. „Facts are stubborn things" is het Engelsch
spreekwoord.

Eén der redenen waarom het nieuwe plan er met
vlag en wimpel door kwam, is de toestand in Canada
wat de landverhuizende Nederlanders betreft.

Waar de poorten onzer Unie zoo goed als gesloten
zijn voor emigranten, kwamen er in de laatste jaren
heel wat Nederlanders naar het groote Dominion, nog
steeds zeer schaars bevolkt.

Tot hiertoe werden die landverhuizers overal ver-
spreid. Het doel der Canadeesche regering is blijk-
baar om deze verspreiding zooveel mogelijk te bevo-
deren om het proces der canadiseering te versnellen.
Doch deze methode veroorzaakt schade aan de geestel-
ijke belangen onzer stamgenooten die het Engelsch
niet genoeg verstaan om godsdienst oefeningen in de
taal des lands gebouwen, te volgen. En soms gevoelen
zij die het Engelsch wel kunnen verstaan, zich niet
te huis in de Canadeesche „Vereenigde Kerk", de
grootste Protestantische Kerkengroep. En geen wonder
omdat die „Unie"-kerk het specifiek Gereformeerde op
bedenklijke wijze heeft uitgeschakeld.

Vandaar dat er stemmen opgingen, dat onze Ameri-
kaansche Kerk de helpende hand zou uitstrekken om
de Gereformeerde landverhuizers te vergaderen in ker-
ken met positief Gereformeerde leer en dienst en licht.
Reeds bestonden er sinds jaren „Christian Reformed"
Kerken te Winnipeg en verder westwaarts. Het was
dit zeer natuurlijk, dat men trachtte, deze Kerken te
versterken door de nieuw aangekomenen, zonen des-
zelfden huizes.

Doch, in het oosten van Canada kwamen heel wat
emigranten. Daarom werden pogingen aangewend vanuit
Michigan, vooral door middel van den veteranen zende-
ling Dr. J. R. Brink, om onze Gereformeerde mede-
belijders en anderen, die min of meer geestverwanten
waren, te beheren, in de hope, dat men hier en daar
genoeg van ons volk zou kunnen bijeenvergaderen om
tot gemeentelijke organisatie op Gereformeerden grond-
slag te komen. Doch deze onderneming bleek te groot
van omvang te worden voor de beide Classes Grand
Rapids, door Dr. Brink gehand, om haar effectief te
drijven. Men besefte, dat heel de Kerk belang had
bij deze zaak. Vandaar het rippen van het plan, om meer
centralisatie te bewerken. Volgens de uitwerking ervan
zal nu de zendingszaak in oostelijk Canada, met name
in de Provincie Ontario, en in verband daarmee in de
landingsplaatsen te Quebec, Montreal, St. Johns en Hal-
ifax, worden voortgezet door de commissie van het
Lake Michigan ten oosten district, dat, zooals reeds
medegedeeld, gevormd wordt door onze vijf Michigan-
Classes. Waar dit district evenals de overigen in nauw
verband staat met de Algemeene Zendingscommissie en
aan haar rapporteert, zal het zoo noodige contact met
de gansche Kerk bestaan. Aan schrijver dezes als zen-
dingsdirecteur en secretaris dier Algemeene Commissie,
werd opgedragen om zich in verbanding te stellen met
de Kerken en Emigratie-Bureaux in Nederland, om de
nodigste verstrooing en geestelijke verwaarloozing
der zonen en dochteren onzes volks tegen te gaan
en zoo mogelijk te doen ophouden. Misschien zal per-

soonlijk onderhoud met de betreffende autoriteiten daar-
toe noodig blijken.

Waar onze Kerk zich zoo voor de zaak spanst en zelfs
een crediet ervoor verleende van 8000 dollar per jaar,
mogen wij er zeker op rekenen, dat men van de zijde
der Nederlandsche autoriteiten alle gewilligheid zal be-
toonen in de richting van effectieve co-operatie.

Daartoe behoort een goed systeem van het verkrijgen
en promptelijk verzenden van de namen en toekomstige
adressen van de landverhuizers.

Rome heeft blijkbaar een goed systeem hiervoor.

Doch ons Protestantisch, en daaraan ons Gerefor-
meerd volk laat men schijnbaar maar „waaien" —
zoodat het hopeeloos verstrooid wordt in het zoo uit-
gestrekte Canada — een land van nog grooter omvang
dan onze Unie.

Moge deze poging gelukken. Informatie omtrent en
concentratie van de landverhuizers, is onzes inziens
een zeer belangrijk vraagstuk. En dat vraagstuk heeft
niet alleen recht op belangstelling van de zijde van ons
volk in Nederland, dat hart en zin heeft voor Gerefor-
meerde principes, doch ook van den kant van anders-
gezinden, die met hart en ziel de beginselen en idealen
hebben van het Algemeen Nederlandsch Verbond.

HENRY BEETS.

737 Madison Ave., S. E. Grand Rapids, Mich., U.S.A.

PERS-SCHOUW.

Over de „reorganisatie-vergade-
ring" der Confessionneelen.

Verleden week gaven we enkele persstemmen.
Thans komt een vervolg.

„De Waarheidsvriend" zegt:

Wij zijn geweldig blij en dankbaar, dat we er niet
gewoest zijn. Vooral als we letten op de discussie, die
op het referaat van dr. Kromsigt gevolgd is.

Want ging het bij het referaat tegen de Synode van
Assen en tegen de Gereform. Kerken, bij de discussie
werd er nog een schopje boven op gedaan door ds. Eke-
ring van Amsterdam, ds. Gravemeijer van Den Haag,
ds. Six Dijkstra van Ter Aa en ds. Woldendorp van
Warmond, allen mannen van de Herv. (Geref.) Staats-
partij; waarbij ds. Six Dijkstra zich zelfs niet onthield
om met allerlei klatspraatjes betreffende 't sterfbed van
dr. Kuiper aan te komen dragen.

Dit is geen tale Kanaäns.

Trouwens, dat was de zaak ook niet waard. Het
waren ook geen gedachten Kanaäns; al leek
't af en toe wel wat Kanaänietisch.

Voorts schrijft Dr. Guust in de „Rijnl. Kerkb.":

Niet alle Hervormden doen aan die onbeschaamd-
heid mede. Een enkele onder hen komt tegen het Fa-
risoisme van den Amsterdamschen predikant op.

Dr. Kromsigt durfde oorenen, dat wat te Assen ge-
beurde een caritair is van ware, Schriftuurlijke,
kerkelijke tucht oefening. Gods Woord en de Belydenis
waren gebruikt als een dood statut, en zoo moesten
er wel ongelukken gebeuren. Een nieuwe inquisitie
wordt ingevoerd.

Dit alles waagt een man te zeggen, die altijd den
mond vol heeft over de noodzakelijkheid om Art. 36 der
Ned. Geloofsbelydenis in al zijn scherpte te handhaven.
De Gereformeerden, aldus Dr. Kromsigt, hebben de Be-
lydenis verminkt door den volzin er uit te schrappen,
die de vervolging van ketteren eischt door de overheid
en moordschavotten en brandstapels voor hen doet
verruzen.

Dezelfde schrijver merkt naar aanleiding van
de ergerlijke en ruwe schending van de nagedach-
tenis van Dr. A. Kuiper op:

Voor den verspreider van het valsche gerucht is
het maar gelukkig, dat wij thans geen Gereformeerden
Vondel bezitten want die zou zijn scherpe pijlen zeker
afschieten op hem.

Toen Hugo de Groot in 1646 gestorven was, had
de Leidse hoogleeraar Salmasius iets geschreven
over den grooten man, dat gedacht Vondels toorn
opwekte. Het volgende beklacht werd den professor
toegevoegd onder het opschrift: Aan den lasteraar
van wijlen den Koninklijken vorst Hugh de Groot.

O Farizeeuwse grijs, met schijnghelooft verniet,
Die 't groote lijf vervolgt ook in zijn tweede kist,
Ghy Belhont, past het u dien Herkes na te bessen,
Te steuren op 't autaar den Fenix in zijn assen.
Den mont van 't Hollandsch Recht, bij Themis zelf
beweent?

Zoo zwaegt nu tanden stomp aan 't heilige gebeent.

Dit poëem diene als bewijs, dat wij tegenwoor-
dig zachtmoediger spreken, dan ons voorgelacht.
En het verhaal der confessionneele vergadering be-
wijst, dat wij evenwel niet zachtmoediger denken.
Wat die zachtmoedigheid voorts betreft, waarover
Hilbrandt Boschma en ook Dr. Kromsigt zoo graag
spreken. Dr. Hey merkt in de „Zeeuwse Kerk-
bode" op aan het adres van Dr. Kromsigt:

En-diezelfde man klaagde, dat hij in Assen miste
het terechtbrengen in den geest der zachtmoe-
digheid. In Assen heeft men evenwel niet in een
paar minuten en met applaus, uitgemaakt, dat Dr.
Geelkerken niet in de Gereformeerde Kerken als Die
naar des Woords kon gehandhaafd worden. Daar heeft
men wekelang zich over die ernstige vraag be-
raden.

Dit natuurlijk naar aanleiding van het feit, dat
Dr. Kr. een hervormden dominee, die hem tegen-
sprak, zoo maar naar de „doleerende kerk" ver-
wees.

De heer H. Vermeulen, voorheen cand.-gods-
dienstonderwijzer bij de Herv. Kerk, thans Geref.,
schrijft in de „Geld. Kb.":

Wij vergelijken nu de Ned. Herv. Kerk bij een

zinkend schip. En dan wordt gepompt met evange-
listiek Flink zoo! Maar — 't lek wordt niet
gestopt! De stroom van valsche leer en de moderne
predikanten, die allerlei wind van leer brengen, gaat
door! 't Lek blijft! Wordt nu gezegd: ja ziet ge, die
moderne predikanten, die eenmaal toegelaten zijn, zijn
eenmaal in 't ambt gesteld en moeten wij handhaven
(hoewel 't niet behoort!) maar — wij zullen 't lek
stoppen: Wij laten geen nieuwe moderne wind-
zaaiers toe! Ziet, dan kwam eenmaal aan dien treu-
rigen toestand een einde en werd de Kerk hersteld.
Wel is waar, was daarmee de zondige organisatie
niet hersteld, maar dat juk zou daardoor minder knel-
lend zijn, en die organisatie kon ook langzamerhand
door de Gereform. Kerkenorde worden ingenomen.
Maar nu 't lek in 't zinkend schip blijft, kan men
wel pompen met evangelisatie, maar 't is hopeeloos
werk! Nu zijn drie dingen mogelijk. De evange-
listiek-pomp kan zoo hard werken, dat 't lek van
't instroomen van valsche leer bijna niet meer gemerkt
wordt, edoch: 't lek blijft; 't kan zijn, dat en pom-
pen en binnenstroomen met elkander gelijken tred
houden en ten derde kan de stroom van valsche
leeringen zoo groot worden, dat de evangelisatie-
pomp niet of weinig invloed meer heeft! 't Laatste
schijnt helaas 't geval te zijn! Het eenige middel
is handhaving van de tucht. Er is nu jaren
lang genoeg gepraat, er moet nu ook eens gehan-
deld worden.

In aansluiting aan het ter vergadering gebruikte
beeld van de „repeteerende breuk" (met deze quasi-
geestigheid, die een bekend litterator zich eens
liet ontvallen en die sedert de ronde doet en
hier word gebezigt tot kenschetsing van de Geref.
Kerken merkt Dr. H. J. Heida op in het „Ger.
Kbl. v. Maassl. e.a.":

De repeteerende breuk!

Dat beweert ook Rome, in haar vastgestelde machts-
aanmatiging.

Dat repetiert de steeds repeteerende Dr. Kromsigt,
die de reorganisatieplannen eindeloos repetiert zonder
des repetitens moe te worden.

Hij vergeet echter twee dingen.

Eerst, dat het kwaal van het repetiteeren niet
heerscht bij de Gereformeerden, maar juist bij hen,
die het Woord van God niet voluit ten grondslag
leggen als het fundament van het leeren en regeren
der Kerke Gods.

Partij kiezende voor Dr. Geelkerken, heeft hij zich
gesteld aan de zijde der werkers met repeteerende
breuken.

Dat kon niet anders, want in plaats der duidelijke
uitspraken der Heilige Schrift treedt de persoonlijke
willekeur.

In stede van de erkende confessie, de machteloze
heerschappij van het subject, wilt ge van het in-
dividu.

Ten tweede blijkt zonneklaar hoe hard de reorga-
nisatieweper ook roept, dat hij daarmee geen wog
weet.

Immers dan kiemt hij zich in de Kerk maar liever
vuel aan de methode van het Fascisme, dat alles
door geweld bestit. Geweld is het immers, waar-
door de tegenwoordige organisatie is ingevoerd, waar-
mede de confessie is op zij gezet, waarmee de
Gereformeerde belijders ambtelijk steeds in den hoek
zijn geworpen.

Geweld zonder recht evangelioed als het Fascisme
op het terrein van het staatkundig leven.

Tusschen die twee polen hangt en slingert de geheele
confessionneele richting met haar reorganisatieplannen,
omdat zij het niet durft wagen met de heerschappij
van Gods Woord alleen in het heilighdom des Heeren.

Dr. J. G. Kunst merkt op in de „Geld. Kb.":

Zestig jaar lang bestaan als Confessionneele Vereeni-
ging en nog geen stap verder.

Alleen afkeuring over een Synode, die de belijde-
nis handhaaft.

En na zooveel jaren te hebben geroepen: reorgani-
satie is noodzakelijk, weten de heeren nog niet anders
te doen dan te redetwisten over de vraag of Kuiper
al dan niet als Calvinist gestorven is.

Een afleider om het geweten tot zwijgen te brin-
gen, zoo vragen we.

En Dr. C. Lindeboom zegt in het „N.-H. Kbl.":

Vergissen we ons niet, dan is de samenkomst,
waarin op de meest laatlunkende en hatelijke wijze
over de Gereformeerde Kerken en de Asser Synode
gesproken werd, niet een vergadering geweest van
de Confessionneele Vereeniging, maar eene, die jaar
voor de tweede maal expresselijk belegde Reorga-
nisatie-vergadering.

Vershil maakt dit niet, in zooverre daar voor
't meerendeel dezelfde personen tegenwoordig waren,
die gewoonlijk in de vergaderingen van de Confessio-
neele Vereeniging den toon aangeven.

Wel echter treedt daardoor te klaarder aan den
dag, dat het bij Dr. Kromsigt en de zijnen niet zoozeer
de desorganisatie van eigen kerk is, die hen drukt,
als wel de groei en de toenemende invloed van de
Gereformeerde Kerken.

Niet voor de zestigste, maar pas voor de tweede
maal komt men in reorganisatievergadering bijeen.

En reeds dan is men feitelijk uitgepraat.

Want het onderwerp was niet de Haagse
Synode, de groote staanden-weg van de veelbegeerde
reorganisatie, maar ... de Asser Synode, die ge-
smaad en verdacht gemaakt moest worden.

Het is jammer, dat deze dingen moeten gezegd
worden, vooral omdat er onder de confessionne-
len ook heel veel menschen zijn, die beter zijn
dan deze oratoren zich hebben getoond in een
oogenblik van „koortsachtige opwindung" ...

Over Prof. Haitjema's klachten.

Wie aan de confessionneelen en hun laatste extra-
vagantien denkt, wordt tegelijk aan Prof. Haitjema
herinnerd. Deze heeft verzekerd, dat de Synode